

Det är vår och betfälten börjar spira

Utveckling sker inte bara ute på åkrarna utan också samtidigt runtomkring: NBR har lämnat den välkända Gula Villan och tagit klivet in i Borgeby Slott precis intill.

Flytten handlar inte om någon kursändring, utan om ett jordnära behov av mer utrymme. Avståndet till Hushållningssällskapet Skåne och HIR Skåne är bara ett stenkast, så det nära samarbetet fortsätter. Dessutom delar NBR nu lokaler med bland andra Betodlarna och Svensk Raps, vilket öppnar för fler spontana möten och idéutbyten framöver.

Detta sätter tonen för resten av årets andra Betodlaren. Vi tar med oss energin från det gångna året samtidigt som vi tar oss an både gamla bekanta och nya utmaningar. En summering av betåret 2025 gjordes på Vintermötet och landade i en rekordskörd – i snitt drygt 13,9 ton socker per hektar. Tidig sådd, gynnsamt väder och hårt arbete bidrog till framgången. I mars samlades betodlare på Vintermötet för att dela erfarenheter och diskutera odlingens utveckling. Ny teknik varvades med frågor om ogräsbekämpning, växtskydd och lagring, och vikten av integrerade strategier betonades – att kombinera metoder och anpassa dem efter fältens förutsättningar. Vi bjuder på en summe-

ring av Vintermötet och tar med oss insikten in i säsongen 2026.

Nystart på bevakningen

Insektsbevakningen 2026 är ett konkret exempel på utveckling i praktiken. Vid ett första planeringsmöte i NBR:s nya lokaler samlades representanter från NBR, Jordbruksverket, HIR Skåne och Agricenter – ivriga att spana efter säsongens första småkryp. Bevakningen har nu ett enhetligt upplägg med veckovisa fältobservationer. Samtidigt följer vi effekten av den nya fröbetningen Buteo Start (på ungefär hälften av årets frön) med stort intresse. Buteo Start ger de unga plantorna en sköld mot tidiga angrepp, men ersätter inte fortsatt fältkoll. Skillnaden är att vi nu har bättre beslutsstöd och snart även en digital portal, där odlare kan utforska hur insektsförekomsten varierat mellan år och områden.

Nya rön från Carl-Hugo

På sjukdomsfronten ställs vi inför bladsvampen *Cercospora*, som 2025 dök upp tidigare och mer omfattande än vi sett förr. I hårt drabbade fält konkurrerade den ut mjöldagg och rost. Samtidigt har svampen utvecklat utbredd resistens mot strobiluriner (till exempel Comet Pro), vilket krymper vår redan begränsade fungicidar-senal. Årets huvudstrategi är

därför fortsatt två sprutningar med Comet Pro + Revyona där det är befogat. Om risken bedöms hög gäller det att sätta in första behandlingen vid första symtom och vara beredd på en extra insats. Dessutom ser vi att mer motståndskraftiga sorter kan göra att angreppet utvecklas långsammare och ge ett lite större sprutfönster. NBR har utvecklat nya labbmeter för att hänga med i svampens förändring. Numera kan man snabbt testa om ett isolat blivit mindre känsligt och hitta eventuella resistensmutationer i svampens DNA – verktyg som hjälper oss utvärdera nya medel och ligga steget före.

Vad säger prognosen?

Men det finns också trender som går vår väg. Ta stocklöping till exempel: det klassiska gisslet med blommande betor ser ut att minska. Långsiktiga data visar färre kalla timmar som triggar stockbildning, och förädlingen har successivt sorterat bort de mest stockningsbenägna sorterna. Vi vågar tro att risken för massblomning blir allt mindre framöver, även om vi förstår fortfarande undviker alltför tidig sådd.

Trevlig läsning!

Joakim Herrström
NBR Nordic Beet Research